

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Produkta nosaukums: **reaktīvo dzinēju degviela**

pēdējā aktualizācijas versija: 01.12.2017.

DROŠĪBAS DATU LAPA

1. VIELAS/MAISĪJUMA UN UZŅĒMĒJSABIEDRĪBAS/UZŅĒMUMA APZINĀŠANA

Vielas/ maisījuma apzināšana Reaktīvo dzinēju degviela TS-1, T-1S, t-1, T-2, RT, Jet A-1.
Dzinēju degviela Nr.4 (nosaukums saskaņā ar IUPAC)

CAS Nr.: 50815-00-4
91770-15-9

EK Nr.: nav
294-799-5

Ind. Nr.: nav
649-427-00-X

Vielas/ maisījuma lietošanas veids: Kā reaktīvo dzinēju degviela

Uzņēmējiesabiedrības/ uzņēmuma apzināšana

Ražotājs: dažādas naftas pārstrādes rūpnīcas

Importētājs, izplatītājs vai pārkrāvējs, uzglabātājs: SIA „Woodison Terminal”, Tvaika iela 39, Rīga,
LV-1005, tālr.nr.: 26555340

Tālrūnis ārkārtas gadījumos	Palīdzības veids	Darba laiks
112	vienotais tālrūnis ugunsdzēsībai, glābšanai, neatliekamai medicīniskai palīdzībai	neierobežots
(+371) 67042473	Saindēšanās informācijas centrs	neierobežots
(+371) 67042468	Valsts toksikoloģijas centrs	neierobežots

2. BĪSTAMĪBAS APZINĀŠANA

Produkta klasifikācija Viegli uzliesmojošs (CAS Nr.: 50815-00-4). Kaitīgs (CAS Nr.: 91770-15-9)
Ietekme uz veselību Tvaiki kairina acis un elpceļus. Maisījuma šļakatas kairina acis un ādu. Ilgtermiņa un atkārtota saskare ar maisījumu izraisa ādas sausumu un kairinājumu. Kaitīgs - norijot var izraisīt plaušu bojājumu.

Ugunsdrošība un sprādzienbīstamība Viegli uzliesmojošs. Var veidot sprādzienbīstamu tvaiku un gaisa maisījumu.

Ietekme uz vidi Toksisks ūdens organismiem, var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē

3. SASTĀVS/ INFORMĀCIJA PAR SASTĀVDAĻĀM

Ķīmiskā viela/maisījums	EK Nr.	CAS Nr.	REACH reģ. nr.	Koncentrācija
Dzinēju degviela Nr.4 vai Petroleja (naftas), attīrīta no sēra savienojumiem; Petroleja (nestandarta)	- vai 294-799-5	50815-00-4 vai 91770-15-9	01-2119485517-27-0071	100 %

SASTĀVDAĻU APRAKSTS

Tiešās pārtvaices (destilācijas) procesā iegūts naftas produkts, kas satur piesātinātos, nepiesātinātos un aromātiskos ogleņūdeņražus ar oglekļa atomu skaitu molekulā C₉- C₁₆ (viršanas temperatūra 110 °C - 320 °C diapazonā). Produkts - bezkrāsains šķidrums ar zemu viskozitāti un raksturīgu naftas ogleņūdeņražu smaržu.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Produkta nosaukums: **reaktīvo dzinēju degviela**

pēdējā aktualizācijas versija: 01.12.2017.

4. PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

VISPĀRĪGI

Neatliekamā medicīniskā palīdzība (NMP) nepieciešama visos gadījumos, ja notikusi maisījuma iedarbība uz acīm, tas ir norīts, kā arī, ja tvaiku ieelpošanas rezultātā ir veselības traucējumi.

Cietušo evakuē no piesārņotās vietas, atbrīvo no ar naftas produktiem piesātināta apģērba (apaviem), nodrošina mieru, siltumu. Izvairīties no fiziskas slodzes cietušajam. Ja cietušais ir bezsamaņā, bet elpo, atbrīvot elpceļus un novietot stabilā, uz viena sāna stāvoklī. Sniegt mākslīgo elpināšanu, ja elpošana ir apstājusies (nav ieteicams paņēmiens "no mutē - mutē", jālieto elpināšanas maska vai gaisa (skābekļa) balons, netiešā sirds masāža. Izsaukt NMP vai nogādāt cietušo ārstniecības iestādē ar savu transportu. Ieteikumus pareizai pirmās palīdzības sniegšanai konkrētā negadījumā var saņemt no SZIC un NMP stacijas ārsta – dispečera.

IEELPOJOT

Skatīties „Vispārīgi”. Griezties pēc medicīniskās palīdzības, ja ir bezsamaņas simptomi vai rodas diskomforta sajūta.

Smagas intoksikācijas gadījumi ir reti. Saindēšanās simptomi: reibonis, uzbudinājums, eiforija, apziņas un koordinācijas traucējumi, nelabums, galvassāpes. Produktam iekļūstot plaušās pēc 3-6 stundām ir klepus; pēc - 24 stundām "benzīna pneimonija" - krēpas, elpošana līdz 60 reizēm minūtē, pulss - 100-200. Obligāta NMP! Tvaiki var izraisīt elpceļu kairinājumu un galvas sāpes. Iedarbības sekas, kas atklājas vēlāk ir hronisks elpceļu iekaisums (pneimonija).

NOKĻŪSTOT UZ ĀDAS

Labi izsūcas cauri ādai, radot vispārējo organisma intoksikāciju. Neberzējot rūpīgi nomazgāt ādu ar ziepēm un ūdeni. Novilkt piesārņotās/ netīrās drēbes, pulksteņus, u.c. Lietot mitrinošu krēmu ādai, lai atgūtu ādas mitrumu. Griezties pēc medicīniskās palīdzības.

NOKĻŪSTOT ACĪS

Rodas kairinājums, asarošana un sāpes. Nekavējoties mazgāt ar siltu (ķermeņa temperatūras), tekošu ūdeni, arī zem plakstiņiem. Izņemt kontaktlēcas. Turpināt skalošanu vismaz 15 min. Sazināties ar ārstu.

NORIJOT

Raksturīgas akūta gastroenterīta pazīmes: sāpes pakrūtē un barības vadā, nelabums, nespēks, galvassāpes, aknu un nieru darbības traucējumi, iedzerot šķidrumu - produkts var uzputot un nosprostot elpceļus (bronhu alveolas), radot smakšanu (asfiksiju).

Neizraisīt vemšanu! Ja cietušais nav bezsamaņā, dot dzert 1-2 glāzes ūdeni. Nekādā gadījumā neko nedot orāli (caur muti), ja cietušais ir bezsamaņā. Nekavējoties griezties pēc medicīniskās palīdzības. Ja produkts nokļuvis mutē, bet nav norīts, tad skalo muti ar lielu ūdens daudzumu. Cietušajam var dot medicīnisko ogli, krējumu.

5. UGUNSDZĒSĪBAS PASĀKUMI

PIEMĒROTI UGUNSDZĒŠANAS LĪDZEKĻI

Var lietot ūdens miglu, pulveri, putas vai oglekļa dioksīdu. Liela maisījuma apjoma ugunsgrēku likvidē ar putu ūdens šķidrumu. Neliela produkta apjoma dzēšanu veic ar pulvera vai oglekļa dioksīda (CO₂) ugunsdzēsības aparātiem (UA), ugunsdzēsības pārklāju.

UGUNSDZĒŠANAS LĪDZEKĻI, KURUS NEDRĪKST LIETOT

Nedrīkst lietot tiešu ūdens strūklu, jo tādā gadījumā liesmu izplatība tiek veicināta.

UGUNSDZĒŠANAS METODES

Apturēt degvielas plūšanu ugunī. Aizsargāt pret karstumu blakus esošās tvertnes, dzesējot tās ar ūdeni. Izvest tvertnes no uguns zonas, ja to ir iespējams izdarīt bez riska. Dzēst uguni no droša attāluma.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Produkta nosaukums: **reaktīvo dzinēju degviela**

pēdējā aktualizācijas versija: 01.12.2017.

UGUNSGRĒKA UN SPRĀDZIENA KAITĒJUMS

Siltumstarojums, toksiskas dūmgāzes, skābekļa deficīts, tvaiku - gaisa maisījuma eksplozijas risks.

UGUNSDZĒSĒJU AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI

Vispārīgi: evakuēt visus darbiniekus, lietot ugunsdzēsēju aizsarglīdzekļus. Ja deg degviela, elpošanai lietot tīra gaisa padeves sistēmu. Lietojams siltumu atstarojošs aizsargtērps. Pilns ugunsdzēsēja ekipējums ieteicams, dzēšot lielus ugunsgrēkus, kuros iesaistīts šis maisījums.

Degošās un apkārtējo apdraudēto tilpņu (rezervuāri, cisternas u.c.) dzesēšana ar ūdens strūklām veicama no liela attāluma vai droša aizsega.

6. PASĀKUMI NEJAUŠAS IZDALĪŠANĀS GADĪJUMOS

PERSONU DROŠĪBAS PASĀKUMI

Avārijas likvidēšanā neiesaistītais personāls u.c. evakuējami drošā attālumā. Uzturēties aizvējā, iespējams sprādziens vēja pūšanas virzienā. Novērst visus aizdedzināšanas avotus, t.sk. iekšdedzes dzinēju un elektroinstrumentu darbību. Izvairīties no tvaiku ieelpošanas, reaģēšanas personālam jālieto individuālie aizsardzības līdzekļi. Glābšanas darbos iesaistītajam personālam jāizvairās no tieša kontakta ar produktu, un jānosaka vienots signāls, kas informē par operatīvu evakuēšanos no notikuma vietas.

Telpās jānodrošina labu ventilācija. Neelpot tvaikus/ aerosolu. Novērst nokļūšanu acīs un uz ādas. Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus kā norādīts 8. sadaļā. Ņemt vērā, ka produkts var būt slidens. Nepieļaut nepiederošu personu piekļūšanu.

VIDES DROŠĪBAS PASĀKUMI

Norobežot avārijas vietu ar absorbenta materiālu un novērst tā izplatīšanos un nokļūšanu ūdenī, gruntsūdenī un kanalizācijā. Nepieļaut nokļūšanu/noplūdi vidē. Neievadīt drenāžas cauruļvadu sistēmā. Lielas noplūdes gadījumā, noplūdes laukumu pārklāt ar putām, lai samazinātu aizdegšanās risku un samazināt produkta iztvaikošanu un uzliesmošanas risku. Ja noplūde notikusi uz ūdens, ierobežot produkta izplatību ar piemērotām bojām.

SAVĀKŠANAS METODES

Neliela apjoma noplūdi norobežot un ar savākt ar absorbējošu inerti materiālu (smilts, granulas, paklājs).

Liela apjoma noplūdi lokalizē un likvidē pārtraucot noplūdi (apstādinot sūkni, izmantojot koka ķīļus, bandāžas, aizverot cauruļvadu aizbīdņus), ierobežojot peļķi ar grunts (smilšu) apvaļņojumu, novēršot (samazinot) iztvaikošanu ar ugunsdzēsības putu pārklāju vai izsmidzinātu ūdeni, pārsūknējot noplūdes produktu veselās tilpnēs. Piesārņotās grunts kārtu - izrok un aizvieto ar tīru grunti.

Piesārņoto absorbentu savākt un nodot licencētām organizācijām tā attīrīšanai vai sadedzināšanai. Glabāt atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu (skat. 13. sadaļu). Rūpīgi tīrīt vietu ar ūdeni un mazgāšanas līdzekļiem.

CITA INFORMĀCIJA

Informēt atbildīgās institūcijas par noplūdēm/ sūcēm.

7. LIETOŠANA UN GLABĀŠANA

PIESARDZĪBA PĀRKRAUJOT

Produkta pārkraušanas laikā, kā arī ņemot paraugus, izvairīties no elektrostatiskās izlādes un uzliesmošanas avotiem.

PĀRKRAUŠANAS PADOMI

Novērst aizdegšanās iespējas. Nodrošināt adekvātu ventilāciju. Nepieļaut nokļūšanu uz ādas un acīs. Nepieļaut

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Produkta nosaukums: **reaktīvo dzinēju degviela**

pēdējā aktualizācijas versija: 01.12.2017.

tvaiku ieelpošanu. Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus kā norādīts 8. sadaļā. Var veidoties statiskā elektrība. Nodrošināt atbilstošus zemes (pamatu) segumu.

GLABĀŠANA

Produkts uzglabājams hermētiskā noslēdzamā neplīstošā tarā, kas neveido statisko elektroizlādi. Darbības ar produktu nepieļaut tā brīvu iztvaikošanu (atklātu virsmu), aizdegšanas avotu, agresīvu vielu (materiālu) klātbūtni, produkta sildīšanu. Nepieļaut tiešu kontaktu ar produktu. Konteineriem jābūt stingri noslēgtiem. Iekļūstot uzglabāšanas tvertnēs, elpošanai lietot tīra gaisa padeves sistēmu. Maksimālā uzglabāšanas temperatūra - +75 °C.

8. IEDARBĪBAS IEROBEŽOŠANA/ PERSONU AIZSARDZĪBA

IEDARBĪBAS IEROBEŽOŠANA

Nodrošināt labu ventilāciju telpās. Nekavējoties novilkt piesārņoto apģērbu un nomazgāt ādu. Nomazgāt ādu pēc katras darba maiņas un pirms ēšanas, smēķēšanas un atpūtas telpu lietošanas. Neglabāt kabatās auduma gabalus, kokvilnas atkritumus utt., kas ir piesūkušies ar produktu. Darba vietā jābūt pieejamai dušai un aprīkojumam acu skalošanai. Darba vietās, kur notiek darbība ar benzīnu nedrīkst ēst, dzert, smēķēt.

ELPCEĻU AIZSARDZĪBA

Lietot visu seju nosedzošu respiratoru filtrējošās gāzmaskas "A2", "A3" vai kombinēto. Darbam slēgtā vidē (rezervuāru tīrīšana u.c.) lietojamas šļūteņu tipa gāzmaskas. Avārijnoplūdes likvidēšanā lietojami tīra gaisa padeves aparāti. Darbam ierobežotā vai slikti vēdinātā vietā jālieto elpceļu aizsarglīdzekļi ar tīra gaisa padevi.

ACU AIZSARDZĪBA

Jālieto hermētiskas aizsargbrilles, sejas maskas, sejas aizsegi.

ROKU AIZSARDZĪBA

Jālieto aizsargājoši, benzīnu noturīga materiāla (nitrila, neoprēna, PVC, PVA, lateksa u.c.) cimdi (Nycron, Conform, Neotop, Barrier, u.c.). Pirms pārtraukumiem/ darba beigām jāmazgā rokas. Bieži mainīt cimdus!

AIZSARGĀJOŠS APĢĒRBS

Lai novērstu nokļūšanu uz ādas jālieto benzīnu noturīga materiāla aizsargājošs apģērbs no butila vai neoprēna (110EF-N, 110SM-V, 180 GV-F tipa). Valkāt aizsargājošu apģērbu ar garām piedurknēm un aizsagzābaki. Darba apģērbs jāglabā atsevišķi no ikdienas apģērba.

REKOMENDĒTĀS MONITORINGA PROCEDŪRAS

Lai novērtētu maisījuma ietekmi, jāizvēlas piemērota paraugu ņemšanas metode, un jānovērtē kāda paraugu ņemšanas metode (stacionārā vai mobilā) ir vispiemērotākā.

Iedarbības kontrolei veic darbinieku periodiskās obligātās veselības pārbaudes, darba vides riska sistemātisku novērtējumu, kā arī darba vides sprādzienbīstamības riska novērtējumu.

Vides aizsardzības kontrolei veic periodisku notekūdeņu, gruntsūdeņu un grunts kvalitātes kontroli pēc to atbilstības noteiktajām robežvērtībām.

Aroda ekspozīcijas robežvērtība (AER):

Sastāvdaļas nosaukums	CAS Nr.	Intervāls	ppm	mg/m ³	Piezīmes
Petroleja C ₉ -C ₁₆	8006-61-9	8 h		100	
Petroleja C ₉ -C ₁₆	8006-61-9	15 min.		300	

Bioloģiskās ekspozīcijas rādītāji (BER) – nav noteikti.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Produkta nosaukums: **reaktīvo dzinēju degviela**

pēdējā aktualizācijas versija: 01.12.2017.

9. FIZIKĀLI ĶĪMISKĀS ĪPAŠĪBAS

Agregātstāvoklis:	Šķidrums
Krāsa:	Bez krāsas
Smarža:	Raksturīga naftas ogleņdeņražiem
Šķīdība:	Ūdenī – mazšķīstošs, organiskajos šķīdinātājos - labi
Ķīmiskās vielas (produkta) pH:	5-7 (neitrāls)
Viršanas temperatūra, °C:	130 – 280 ° C
Relatīvais blīvums:	755-840 g/cm ³ (20° C)
Kinemātiskā viskozitāte (mm²/s pie 20 °C):	1.05 – 1.50 (20° C)
Pašuzliesmošanas temperatūra, °C:	220 - >250
Uzliesmošanas temperatūra, °C:	28 līdz 40
Sprādzienbīstamās robežkoncentrācijas, tilpuma %:	0.6-1.8 (zemākā), 6.0-8.0 (augstākā)
Sasalšanas temperatūra, °C:	-55 līdz -60
Tvaika spiediens:	0,37 kPa (5 mm Hg)
Tvaika blīvums pret gaisu:	~2,8
Sastāvdaļas, kuras var eksplodēt (jutīgas pret berzi):	nav
Cita informācija:	Izdegšanas ātrums – 0,023 kg/(m ² *s)

10. STABILITĀTE UN REAĢĒTSPĒJA

STABILITĀTE

Stabils rekomendētajos glabāšanas un pārkraušanas apstākļos.

APSTĀKĻI, NO KĀDIEM JĀVAIRĀS

Jāizvairās no augstas temperatūras un tiešas saules gaismas, uzliesmošanas avotiem un statiskās elektrības izlādes, kā arī glabāšanas vaļējās tvertnēs, agresīvas ķīmiskas vielas, materiāli.

MATERIĀLI, NO KĀ JĀIZVAIRĀS

Stipras skābes, sārmī, oksidētāji, citas ķīmiskās vielas un produkti.

BĪSTAMI NOĀRDĪŠANĀS PRODUKTI

Termiskās sadalīšanās produkti ir atkarīgi no dažādiem apstākļiem. Nepilnīga sadegšana rada dūmus, oglekļa dioksīdu, oglekļa monoksīdu, slāpekļa oksīdus, sēra dioksīdu un citas bīstamas gāzes. Toksisko gāzu koncentrācija ierobežotā telpā var pārsniegt bīstamo robežu.

11. INFORMĀCIJA PAR TOKSISKUMU

VISPĀRĪGI

Reaktīvo dzinēju degviela ir viegli toksisks produkts, 4.bīstamības klases. Piemīt narkotiska un kancerogēna iedarbība. Uz cilvēku iedarbojas caur ādu, ieelpojot tvaikus un norijot pašu maisījumu.

IEELPOŠANA

Kairina elpceļus. Kaitīgs: ilgstoši elpojot tvaikus augstās koncentrācijās, var rasties nopietni veselības kaitējuma draudi. Tvaiki var radīt toksisku un narkotisku iedarbību. Simptomi: reibonis, uzbudinājums, eiforija, koordinācijas traucējumi, nelabums, galvas sāpes. Iekļūstot plaušās, iespējama bronhiālā pneimonija, kuras rezultātā: pēc 3-6 stundām: paaugstināta t° (39°C), klepus, pēc 24 stundām: krēpas, elpošana līdz 60 reizēm minūtē, pulss - 100-120.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Produkta nosaukums: **reaktīvo dzinēju degviela**

pēdējā aktualizācijas versija: 01.12.2017.

SASKARSME AR ĀDU

Kairina ādu un gļotādu. Īslaicīgs kontakts ar ādu nav kaitīgs, bet atkārtots kontakts var izraisīt ādas attaukošanas, plaisāšanu līdz pat mērenam līdz smagam dermatītam. Var uzsūkties caur ādu. veselības kaitējuma draudi. Kairina ādu. Ādas attaukošanās, izžūšana un plaisāšana. Var uzsūkties caur ādu.

NONĀKŠANA ACĪS

Tvaiki vai šļakatas acīs var izraisīt vieglu kairinājumu vai dedzinošu sajūtu.

NORIŠANA

Kaitīga: norijot var rasties raksturīgas akūta gastroenterīta pazīmes, sāpes pakrūtē un barības vadā, nelabumu, vemšanu un caureju, nespēku, galvassāpes, aknu-nieru darbības traucējumus. Kaitīgs: var izraisīt plaušu bojājumus. Aizrīšanās vemšanas vai norīšanas laikā var izraisīt ķīmisko pneimoniju.

ZIŅAS PAR SENSIBILITĀTI

Piemīt sensibilitāte.

AKŪTS UN HRONISKS TOKSISKUMS

Akūts un hronisks toksiskums iespējams slēgtā telpā (vidē) pie $t^{\circ} >45^{\circ}\text{C}$. Tvaiki var radīt narkotisku efektu (miegainība, reibonis, eiforija). Hroniskā intoksikācija iespējama, ja darba vidē sistemātiski ir produkta tvaiku AER pārsniegumi vai kontakts ar produktu.

Akūts toksiskums LD50 >5000 mg/kg (žurkām), LD50 >2000 mg/kg (trušiem), CL50 >2500 mg/kg (žurkām, 4 h).

---

12. EKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

EKOTOKSISKUMS

Toksisks ūdens organismiem. Nonākot augsnē, sagrauj tās auglību.

MOBILITĀTE

Reaktīvā degviela ir vieglāka par ūdeni, noklāj tā virsmu lielās platībās. Gruntī – migrē pazemes ūdeņos. Atmosfērā - ar gaisa masām lielos attālumos.

SPĒJA NOĀRDĪTIES

Vidē pārveidojas. Līdz 22% maisījuma iztvaiko no ūdens virsmas, atlikusī daļa pakāpeniski izšķīst, emulgējas un sadalās mikrobu darbības ietekmē.

AKUMULĀCIJA

Organismā notiek produkta akumulācija taukaudos.

CITAS IETEKMES

Veido naftas produktu slāni uz ūdens virsmas, kas var kaitēt ūdens organismiem un var traucēt skābekļa apmaiņu uz ūdens/ gaisa robežas. Produkta slānim virs >3 mm piemīt visas tam raksturīgās fizikālķīmiskās īpašības.

SECINĀJUMI

Nedrīkst novadīt notekūdeņu kanalizācijas, ūdens apgādes sistēmās un gruntī.

CITA INFORMĀCIJA

Sadegot rada siltumnīcas efektu izraisošās gāzes.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Produkta nosaukums: **reaktīvo dzinēju degviela**

pēdējā aktualizācijas versija: 01.12.2017.

13. APSVĒRUMI SAISTĪBĀ AR APGLABĀŠANU

DROŠĪBAS PASĀKUMI AR ATLIKUMIEM

Apsaimniekot kā bīstamos atkritumus. Nogādāt savākto materiālu noslēgtās un marķētās tvertnēs uz atkritumu poligonu vai attīrīšanas iekārtām. Atlikumi no rezervuāriem (cisternām) jāizvāc, ievērojot noteiktās uguns sprādziendrošības prasības. Tvertņu likvidācija: visas tvertnes ir jāiztukšo un jālikvidē saskaņā ar normatīvajiem aktiem, vai, saglabājot marķējumu, jānodod otrreizējai pārstrādei.

DROŠAS DARBĪBAS AR IEPAKOJUMU

Ja produkta tara (cisterna, rezervuāri u.c.) nav degazēta (attīrīta), drošības prasības attiecināmas kā uz pilnu taru (iepakojumu).

14. INFORMĀCIJA PAR TRANSPORTĒŠANU

UN (latviski – ANO) numurs: 1863

Nosaukums transporta dokumentācijā: degviela, aviācijas degviela

Klase: 3

Iepakojuma grupa - III

ADR / RID klase: 3, 31 c

IMDG klase: 3.3.

ICAO / IATA klase: 3

15. REGLAMENTATĪVĀ INFORMĀCIJA

ATBILSTOŠI DIREKTĪVAS 67/548/EEC KLASIFIKĀCIJAI

CAS Nr.: 91770-15-9 - Xn (kaitīgs)

CAS Nr.: 50815-00-4 - F (viegli uzliesmojošs)

RISKA (R) FRĀZES

Nr. R frāzes teksts

R 10 Uzliesmojošs (CAS Nr.: 91770-15-9)

vai Viegli uzliesmojošs (CAS Nr.: 50815-00-4)

R 11

R 38 Kairina ādu

R Bīstams ūdens organismiem, var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē

52/5

3

R 65 Kaitīgs - norijot var izraisīt plaušu bojājumu

DROŠĪBAS (S) FRĀZES

S 16 Sargāt no uguns - nesmēķēt

S 23 Izvairīties no tvaiku ieelpošanas

S 24 Nepieļaut nokļūšanu uz ādas

S 29 Aizliegts izliet kanalizācijā

S 43 Ugunsgrēka gadījumā izmantot putas, pulveri, oglekļa dioksīdu. Nelietot ūdens strūklu!

S 61 Nepieļaut nokļūšanu vidē. Ievērot īpašos norādījumus vai izmantot drošības datu lapas

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Produkta nosaukums: **reaktīvo dzinēju degviela**

pēdējā aktualizācijas versija: 01.12.2017.

S 62 Ja norīts, neizraisīt vemšanu, nekavējoties meklēt medicīnisko palīdzību un uzrādīt iepakojumu vai marķējumu

ATBILSTOŠI CLP KLASIFIKĀCIJAI

Signālvārds: Bīstami

CLP piktoqrammas – GHS02, GHS08, GHS07, GHS09

BĪSTAMĪBAS APZĪMĒJUMS

Nr.	R frāzes teksts
H226	Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki
H304	Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpceļos
H315	Kairina ādu
H351	Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi
H372	Izraisa orgānu bojājumus
H411	Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

DROŠĪBAS PRASĪBU (P) APZĪMĒJUMS

Nr.	P frāzes teksts
P201	Pirms lietošanas saņemt speciālu instruktāžu
P202	Neizmantojot pirms nav izlasīti un saprasti visi apzīmējumi
P210	Nelietot vietās, kur ir sastopams karstums/dzirksteles/atklāta uguns/.../karstas virsmas. Nesmēķēt
P233	Tvertni stingri noslēgt
P240	Tvertnes un iekārtas saņemšanai ievietot zemē/sasaistīt
P241	Izmantojot sprādziendrošas elektriskas/ar ventilāciju/izgaismotas/.../iekārtas
P242	Izmantojot instrumentus, kas nerada dzirksteles
P243	Nodrošināties pret statiskās enerģijas izlādi
P260	Neieelpot putekļus/tvaikus/gāzi/dūmus/izgarojumus/smidzinājumu
P264	Pēc izmantošanas ... kārtīgi nomazgāt
P270	Neēst, nedzert un nesmēķēt produkta izmantošanas laikā
P271	Izmantojot tikai ārā vai labi vēdināmās telpās
P273	Izvairīties no izplatīšanas apkārtējā vidē
P280	Izmantojot aizsargcimdus/aizsargdrēbes/acu aizsargus/sejas aizsargus
P301+P310	NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties sazināties ar SAINDĒŠANĀS CENTRU vai ārstu
P303+P361 +P353	SASKARĒ AR ĀDU (vai matiem): noģērbt visu piesārņoto apģērbu. Noskalot ādu ar ūdeni/dušā
P304+P340	IEELPOŠANAS GADĪJUMĀ: izvest cietušo svaigā gaisā un turēt mierā stāvoklī, lai būtu ērti elpot
P308+P313	Ja nokļūst saskarē vai saistīts ar to: lūdziet mediķu palīdzību
P321	Īpaša medicīniskā palīdzība
P331	NEIZRAISĪT vemšanu
P332+P313	Ja rodas ādas iekaisums: lūdziet mediķu palīdzību
P362	Novilkt piesārņoto apģērbu un pirms atkārtotas lietošanas izmazgāt
P370+P378	Ugunsgrēka gadījumā: dzēšanai izmantojiet ...
P391	Savākt izšļakstīto šķidrumu

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Produkta nosaukums: **reaktīvo dzinēju degviela**

pēdējā aktualizācijas versija: 01.12.2017.

P403+P233	Glabāt labi vēdināmās telpās. Tvertni turēt cieši noslēgtu
P403+P235	Glabāt labi vēdināmās telpās. Turēt vēsumā
P405	Glabāt slēgtā veidā
P501	Atbrīvojies no satura/tvertnes....

16. CITA INFORMĀCIJA

Šo drošības datu lapu ir sagatavojuši SIA "Vides Konsultāciju Birojs", tulkojot reaktīvo dzinēju degvielu ražotāju drošības datu lapas oriģinālās valodās. Šajā drošības datu lapā sniegtā informācija ir balstīta uz maisījuma ražotāju sniegtajiem datiem, kas uzskatāmi par korektiem, tomēr tas nedod garantiju, ka šī informācija ir pietiekami izsmeļoša. Datu lapu aktualizāciju veica SIA "AMECO"

SAĪSINĀJUMI

ADR/RID – dzelzceļa/ ceļa transports;

AER – arodekspozīcijas robežvērtība;

EC₅₀ - vidējā efektīvā koncentrācija, kas rada specifiskas vai raksturīgas izmaiņas 50 % no pārbaudītajiem dzīvniekiem.

IATA/ICAO – starptautiskā gaisa pārvadājumu asociācija/ starptautiskā civilās aviācijas organizācija;

IMDG – starptautiskais jūras transporta bīstamo preču kods.

LD₅₀ – vidējā letālā deva jeb daudzums, ko uzņemot iet bojā 50 % izmēģinājuma dzīvnieku.

LC₅₀ – letālā koncentrācija, kas izraisa 50 % izmēģinājuma dzīvnieku nāvi.